

samk

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.

Viite:

Keinänen-Toivola, M. 2019.

SAMKin ja Rauman Akateemisten Naisten
”pöpöinen” lukuhetki.

Ytimessä – kirja kaiken oppimisen keskiöön, 171-173.

SAMKin ja Rauman Akateemisten Naisten ”pöpöinen” lukuhetki

Minna Keinänen-Toivola

Yhteistyö Kirja kaiken ytimessä -hankkeen tiimoilta sai alkunsa Turun yliopiston Rauman normaalikoulun 1B-luokan oppilaan äidin ehdotuksesta. Hän oli hankkeen ohjausryhmän jäsen ja pyysi Rauman Akateemisia Naisia (RaAkaNa) yhteistyöhön tammikuussa 2019. Yhdistys on tehnyt monenlaista yhteistyötä Turun yliopiston opettajakoulutuslaitoksen kanssa, ja jäsenistössä on paljon opettajia. Lupasin keskustella asiasta 91-vuotiaan yhdistyksemme hallituksen kanssa. Olemme yksi Suomen Akateemisten Naisten liiton 18:sta paikallisyhdistyksestä, ja tunnuslauseemme on ”Viihdy, verkostoidu ja vaikuta”. Hallituksessa suostuttiin yhteistyöhön, ja laitoimme jäsenistölle kyselyn halukkuudesta osallistua hankkeeseen.

Toimin Satakunnan ammattikorkeakoulun (www.samk.fi) tutkimuspäällikkönä (kuva 1). SAMK on alueen osaajien tekijä, kehittäjä, kansainvälistäjä ja yrittäjyyden edistäjä. Toiminnan keskiössä ovat sidosryhmät eli kaikki satakuntalaiset lapsista vanhuksiin. Toisaalta SAMKissa on tehty töitä vesi- ja mikrobiologia -asioiden parissa. Itämeren tilan parantamiseksi julkaistiin verkkotyökalupaketti (www.waterchain.eu) vuonna 2018. Parhaillaan työskentelemme Itämeren suojelun parissa pyrkimällä estämään jätevesipäästöjen pääsyn kaupunkialueilta mereen tulvatilanteissa (Interreg BSR NOAH -projekti). Ilmastonmuutos lisää säänvaihteluja voimistaen rankkasateita Itämeren alueella. Konkreettisen kokemuksen tulvasta Rauman kaupunkialue sai heinäkuussa 2018.

Oma taustani huomioon ottaen oli itsestään selvää, että luen oppilaille jotakin tietokirjaa. Mieleeni muistui vuosia aiemmin selailemani professori Pentti Huovisen (2007) kirjoittama Heippa – täällä

bakteeri!. Huovinen on kliinisen mikrobiologian erikoislääkäri, Turun yliopiston bakteeriopin professori sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen osa-aikainen tutkimusprofessori. Tietokirja sai Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon vuonna 2008. Kirjan on kuvittanut Irmeli Matilainen, ja sen sivuilla seikkailee pikku-ukkeli Sulevi. Kirja kertoo, mitä mikrobit ovat, sillä niitä on kaikkialla, vaikka niitä ei voi paljaalla silmällä nähdä. Monet mikrobit liittyvät terveyteen. Ilman "kilttejä pöpöjä" emme pysyisi terveinä, ja siksi on opittava elämään yhdessä kaikkien mikrobin kanssa. Monet mikrobit ovat myös tarpeellisia esimerkiksi veden puhdistuksessa.

Pelkän kirjan lukemisen 45 minuutin oppitunnin ajan tuntui vuorovaikutuksen kannalta

yksipuoliselta. Niinpä suunnittelin lukuhetkeen kirjan kappaleiden lukemisen lisäksi oppilaiden kanssa keskustelua ja pehmoöpöjä. Haasteena olivat myös eri-ikäiset oppilaat. Kansainvälisenä lastenkirjan päivänä (2.4.2019) luin kirjaa ja jutustelin 1B-luokan oppilaille. Toisella kerralla (17.4.2019) vuorossa olivat esikoululaiset ja 5. luokka. Jokainen lukukerta piti sopeuttaa kuulijakuntaan ja oppilaiden tietotason. Omat lapseni ovat 6-, 9- ja 11- vuotiaita, joten eri-ikäisten lasten maailmankatsomus ja ymmärrystaso oli tuttua. Esikoululaisten ja ensiluokkalaisten kanssa lukupätkät olivat lyhyempiä ja keskustelu käytiin pehmoöpöjen kautta. Viidesluokkalaisten kuuntelivat pidempiä pätkiä. He ovat myös hyvin tietoisia eri teemoista ja ilmastonmuutoksesta ja asioiden syistä ja seurauksista.

Kirja kaiken ytimessä -hanke kannusti myös henkilökohtaiseen kokeiluun. Kotona lapsillemme on luettu ja luetaan iltasatu joka ilta.

Kuva 1. Minna Keinänen-Toivola yhdisti työn ja yhdistystoiminnan Kirja kaiken keskiössä -luku-tuokioissa.

Kuva 2.
Pehmopöpöt
ovat sekä lasten
että aikuisten
suosikkeja.

Lukeminen on myös tärkeä osa omaa elämääni. Lapsena ahmin kotipaikkakuntani kirjaston lasten ja nuorten kirjaosaston teoksia. Nuorena luin paljon erilaisia tietokirjoja erityisesti luonnontieteen alalta. Nykyään luen tietokirjoja ja henkilökuvauksia, toisinaan myös romaaneja. Ytimessä-hankkeen lukuhetkissä luin kuitenkin ensimmäistä kertaa laajemmalle joukolla lapsia toimien samalla oman alani asiantuntijana ja kansantajuistajana. Lukuhetkistä jäi mieleen oppilaiden innostus, kiinnostus ja opitut asiat. Heippa, täällä bakteeri ja Minna!

LÄHTEET

Huovinen, P. 2007. Heippa, täällä bakteeri. Helsinki: WSOY.

LISÄLUKEMISTA

www.waterchain.eu